

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ТА СУЧАСНІЙ ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Ніколішина Е.В., Марченко А.В., Ніколішин І.А.

Українська медична стоматологічна академія

Інновації в навчанні – це створення, упровадження і поширення в освітній практиці нових ідей, засобів і технологій, завдяки яким підвищуються показники освіти. Активне застосування інноваційних технологій відбувається шляхом удосконалення методів і форм підготовки майбутніх лікарів-стоматологів.

Ключові слова: інновації, освіта, навчання.

Innovation in learning is the creation, introduction and dissemination in the educational practice of new ideas, tools and technologies, which increase educational performance. The active use of innovative technologies takes place through the improvement of methods and forms of training of future dental doctors.

Keywords: innovation, education, training.

Інтеграція вищої медичної освіти до загальноєвропейського освітнього простору вимагає реформування системи підготовки, у тому числі й медичних кадрів, за міжнародними стандартами. Розвиток інформаційних технологій сприяв їх активному впровадженню в навчальний процес при підготовці та перепідготовці сучасних лікарів-стоматологів [1,2].

Професійна освіта мусить мати випереджувальний характер і бути націленою на формування нових способів мислення і діяльності. Сучасний світ вступив у інноваційний тип прогресу, який зумовлює стрімку зміну знань, інформації, технологій, і тому змінюваність стає повсякденною характеристикою життя науковця, викладача, лікаря [3].

Активне застосування інноваційних технологій відбувається шляхом удосконалення методів і форм підготовки майбутніх лікарів-стоматологів. Інновації в навчанні – це створення, упровадження і поширення в освітній практиці нових ідей, засобів і технологій, завдяки яким підвищуються показники освіти [6].

Нині використання інформаційних технологій – обов'язкова умова успішного навчання, засвоєння і застосування знань і вмінь. Тому викладач, окрім ґрунтовної фахової підготовки, має володіти сучасною комунікативною методикою, використовувати інформаційні технології на всіх етапах навчання [3]. Сучасні медичні інформаційні технології мають бути ефективним інструментом, який полегшить засвоєння знань, зробить навчання інтерактивним, цікавим, наочним, індивідуальним. Застосування комп'ютерних технологій у освіті дає змогу змінити форми навчання і максимально індивідуалізувати його. Інноваційна технологія навчання обов'язково передбачає поєднання можливостей комп'ютерів із традиційними засобами навчання. Нині це різні мультимедійні комп'ютерні програми, дистанційні курси й інші інтернет-технології (вебінари, демонстраційні операції, комп'ютеризовані фантомні класи тощо), які дають можливість не тільки доступно подати матеріал, а й вдало його використати, перевіряючи основні знання, вміння і навички студентів чи лікарів-спеціалістів.

Дистанційні технології навчання можна розглядати як природний етап еволюції традиційної системи освіти. Для освоєння клінічних дисциплін особливе значення має забезпечення студентів якісними відеоматеріалами навчально-інформаційного змісту (тематичні майстер-класи), фототеками діагностичних симптомів із запитаннями й аналізом правильних відповідей, клінічним розбором тематичних історій хвороби з аналізом семіотики, синдромальної діагностики, формуванням можливої нозології, планом обстеження і лікування відповідно до чинних стандартів надання медичної допомоги. Істотну роль інтернет-ресурс відіграє в ознайомленні студентів із можливостями сучасних додаткових методів дослідження стану організму, на які зазвичай замало часу на практично-му занятті [5].

Розвиток інформаційних технологій сприяв поширенню безперервного навчання, скороченню аудиторних занять за рахунок самоосвіти і дистанційного навчання. Застосування інновацій сприяє розкриттю особистих якостей людини, розвитку індивідуальних можливостей майбутніх лікарів, формуванню пізнавальних інтересів, прагнення до самовдосконалення.

Завдяки інноваційним технологіям виникла можливість створення і використання дистанційних навчальних курсів. Дистанційна освіта адекватно й гнучко реагує на потреби сучасного суспільства і зарекомендувала себе як ефективна форма навчання в багатьох медичних дисциплінах. Інтегрування дистанційного навчання в очній системі спирається на поняття «дистанціювання студента від викладача», причому це не стільки фізичний, скільки педагогічний аспект, який дозволяє суттєво покращити організацію самостійної роботи [5].

Самостійна робота майбутніх лікарів стала одним із найважливіших компонентів сучасного освітнього процесу і передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності без участі викладача і під його безпосереднім керівництвом. Доведено, що тільки ті знання, які слухач здобув самостійно, завдяки власному досвіду, будуть насправді міцні. У процесі викладання навчального матеріалу шляхом традиційної лекції засвоюється 15% інформації, а якщо людина сприймає інформацію на слух і зір, ці показники зростають до 65% [4].

Інтернет-сторінки кафедр академії містять необхідну теоретичну інформацію з тем занять відповідно до програми з дисципліни, навчально-методичні матеріали, відеопрезентації, тестові завдання, задачі для самостійного контролю знань і умінь, інформацію щодо конкурсів професійної майстерності, міжнародного стажування. Студенти, лікарі-інтерни, слухачі мають можливість отримати якісну освіту і під час аудиторного навчання, і дистанційно, використовуючи резерви, які постійно оновлюються та дозволяють відкрити нові горизонти професійної майстерності.

Світ прискорюється, і навіть поняття «сучасні технології» стрімко змінюється. Освіта має відповідно розвиватися, аби випускники закладів освіти легко знаходили свою нішу в професійному житті, були затребувані та конкурентоспроможні.

Заклад вищої освіти може вважатися інноваційним, якщо він є науково-освітнім центром, який працює в режимі розвитку і випередження; якщо навчально-виховний процес у закладі будується з урахуванням євроінтеграційних процесів, де поєднується традиційне педагогічне навчання із сучасними інноваціями, а навчальна робота – з науково-дослідною на базі сучасних технологій.

Список використаної літератури

1. Головатий М.І. Організаційно-методичні засади інтеграції національної системи освіти України в європейську систему освіти відповідно до Болонського процесу / М.І. Головатий // Освіта та управління. – 2005. – Т.8, №3. – С. 158-161.
2. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за ред. П.Ю. Сауха. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. №1556-VII.
4. Самостійна робота студентів на кафедрі терапевтичної стоматології, як одна із форм освітнього процесу / (Петрушанко Т.О., Ніколішина Е.В., Іленко Н.М., Литовченко І.Ю.) // Реалізація закону України «Про вищу освіту» у вищій медичній та фармацевтичній освіті України : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Тернопіль, 2015. – С.363-364.
5. Стефаненко П. Дидактичні особливості дистанційного навчання у вищій школі / П. Стефаненко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2004. – №1. – С.22-32.
6. Сучасні технології в освіті: реком. бібліогр. покажч. Ч.1. Сучасні технології навчання / [уклад. Моїсєєва І.П., Грудініна Н.Д.]. – К., 2005. – 211 с.

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СЛУХАЧАМ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ПІДГОТОВЧОМУ ЕТАПІ

Овчаренко О.В.

Українська медична стоматологічна академія

Проаналізовано місце і роль методичного забезпечення викладання біології іноземним слухачам початкового етапу навчання в структурі інноваційного розвитку сучасної освіти; акцентовано увагу на специфіку вибору оптимальних форм і методів фахової підготовки іноземних слухачів англomовної форми навчання.

Ключові слова: іноземні слухачі, методичне забезпечення, медико-біологічні дисципліни, фахова підготовка.

The place and role of methodological support for teaching the biology of foreign students in the structure of innovative development of education are analyzed; the attention focused on the specifics of the choice of the optimal forms and methods of professional training of the English-speaking foreign students.

Keywords: foreign students, methodical support, medical and biological disciplines, professional training.

Протягом останніх років кількість іноземних громадян у українських ЗВО суттєво зросла порівняно з першими роками незалежності країни. Навчання іноземців у медичних закладах України значно сприяє інтеграції вітчизняної медичної школи у світовий інтелектуальний простір та стимулює розвиток медичної освіти й науки. Основними мотиваційними факторами навчання іноземних громадян є отримання якісної освіти, вивчення української та російської мов, зацікавленість культурою нашої держави. Зростання контингенту громадян з інших країн світу ставить перед вітчизняною системою освіти актуальні питання, зокрема вибору оптимальних форм і методів навчання. Для іноземних громадян, які прибувають на навчання, знання російської та української мов є невід'ємною умовою отримання фахових знань відповідно до обраної спеціальності, а також необхідним засобом повноцінного спілкування.

Останнім часом у багатьох медичних закладах значно збільшується кількість іноземних громадян, що обирають мовою навчання англійську мову. Ураховуючи ці особливості, актуальними залишаються такі важливі питання як організація навчального процесу, впровадження нових форм навчання і якісного методичного забезпечення навчальних предметів англійською мовою на підготовчому етапі.

Питання становлення і розвитку системи підготовки іноземних слухачів стали предметом досліджень багатьох науковців. Аналіз праць свідчить, що основна увага приділяється проблемам адаптації й оптимальним методам викладання дисципліни (Х. Бахтіярова). Останні дослідження науковців зосереджені на педагогічних аспектах підготовки іноземних громадян, акцентують увагу на проблемах оволодіння мовою країни в достатньому обсязі. Так, дослідники окреслюють дидактичні засади підготовки іноземців у закладах вищої освіти (О. Суригін, А. Нікітін, А. Бронська, О. Резван), а також перспективні аспекти взаємодії викладача з іноземними студентами (Н. Голубєв, Н. Персіанова, Г. Князєва).

Інтегративні зв'язки, встановлені між викладачами мови як іноземної та викладачами окремих профільних дисциплін, біології зокрема, дозволили підійти до розв'язання низки проблем. Автори навчальних посібників із профільних дисциплін консультуються з викладачами мови з метою кращої адаптації навчальних текстів за фахом, орієнтуючись на рівень володіння мовою іноземними слухачами на певному етапі; окреслюють конкретні питання тем і розділів, розробляють єдину для всього навчального процесу структуру вправ і завдань, призначених для роботи з текстом; вносять елементи наочності для більш швидкого засвоєння нових наукових термінів. Усе вищезазначене сприяє ефективнішому формуванню предметно-комунікативних знань іноземних громадян.

Біологія як комплексний предмет, поряд з іншими навчальними предметами, такими як хімія і фізика, формує початковий предметний рівень знань і навичок слухачів, створює теоретичні основи для подальшого опанування дисциплін медико-біологічного профілю, розвиває базові фахові здібності щодо клінічного мислення майбутнього лікаря-спеціаліста. Поряд із цим біологія як навчальна дисципліна надає майбутнім студентам фактичний матері-